

Σημειώσεις του μακαριστού Κατηχητή Γεωργίου Ξ. Οικονόμου

ΚΑΝΟΝΕΣ

ΚΑΝΩΝ 48 ΤΗΣ ΕΝ ΛΑΟΔΙΚΕΙΑ ΣΥΝΟΔΟΥ

Ότι τους φωτιζομένους μετά το βάπτισμα χρίεσθαι χρίσματι επουρανίω και μετόχους είναι της Βασιλείας του Χριστού.

ΚΑΝΩΝ ΞΒ , ΣΤ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΥΔΟΥ

Αλλά μη και τας των γυναικών δημοσίας ορχήσεις και πολλήν λύμην και βλάβην εμπεσείν δυναμένας έτι μην και τας ονόμασι των παρ' Έλλησι ψευδώς ονομασθέντων θεών ή εξ ανδρών ή γυναικών γενομένας ορχήσεις και τελετάς κατά τι έθος παλαιόν και αλλότριον του των χριστιανών βίου αποπεψόμεθα ορίζοντες μηδένα γυναικείαν στολήν ενδυδύσκεσθαι ή γυναικα τοις ανδράσι αρμόδιον. Αλλά μήτε προσωπεία κωμικά ή σατηρικά ή τραγικά υποδύεσθαι... μήτε τον οίνον εν τοις πόθοις επιχέοντες γέλωντα επικινείν αγνοίας τρόπω ή ματαιότητος τους της δαιμονιώδους πλάνης ενεργούντας τους ούν από του νύν τι προειρημένων επιτελείν εγχειρούντα εν γνώσει τούτων καθισταμένους τούτους εί μέν κληρικοί είεν καθαιρείσθω ει δε λαϊκός αφοριζέσθω.

ΚΑΝΩΝ ΠΘ΄. ΣΤ΄ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Τάς του σωτηρίου πάθους ημέρας εν νηστεία και προσευχή και κατανύξει καρδίας επιτελούντας χρή τους πιστούς περί μέσας του μετά το Μέγα Σάββατον νυκτός ώρας απονηστίζεσθαι; των θείων Ευαγγελιστών Ματθαίου και Λουκά, του μέν διά του οψέ Σαββάτων προσρήματος, του δε διά του όρθρου βαθέως την βραδύτητα της νυκτός ημίν υπογράφοντος.

ΚΑΝΩΝ ΠΔ΄. ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Εί τις υβρίσοι, βασιλέα, ή άρχοντα παρά το δίκαιον, τιμωρίαν ταννύτω. Και ει μέν κληρικός καθαιρείσθω ει δε λαϊκός αφοριζέσθω.

«Άρχοντα του λαού σου ουκ ερείς κακώς» (Έξοδος ΚΒ΄.28)

ΚΑΝΩΝ 33 ΤΗΣ ΕΝ ΛΑΟΔΙΚΕΙΑ

Ότι ου δεί μετά αιρετικών συνεύχεσθαι

Κη΄. 45 Κανών των Αγίων Αποστόλων

Κανών ΟΘ΄. Αγίων Αποστόλων

Εάν τις δαίμονα έχη κληρικός μη γενέσθω, αλλά μηδέ συνευχέσθω, καθαρισθείς δε προσδεχέσθω, και εάν ή άξιος γινέσθω.

ΚΑΝΩΝ ΛΕ (35) Αγίου Ιωάννου Νηστευτού

Ο μετά την θείαν εμέσας μετάληψιν μ. (40) ημέρας της κοινωνίας της θείας αφίσταται τον ν. άδων ψαλμόν καθ' εκάστην και μετανοίας ποιών ν΄. κάν οπωσδήποτε τούτο συμβή. Ει γάρ και μη τέως αφορμήν

αυτός οίεται δούναι, αλλά γε δι' ἕτερα τινά ἴδια πταίσματα τούτο πάντως παρεχωρήθη.

64 ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΠΕΡΙ ΝΗΣΤΕΙΑΣ ΚΑΝΩΝ

Ει τις κληρικός ευρεθή Κυριακὴν ἡμέραν νηστεύων ἢ το Σάββατον πλή του ενός και μόνον (του Μεγάλου Σαββάτου) καθαιρείσθω. Ει δε λαϊκός αφοριζέσθω.

Ει τις Κυριακὴν και Σάββατον νηστεύει πλήν ενός Σαββάτου, του Πάσχα, οὗτος χριστοκτόνος ἐστί.
(Ἅγιος Ἰγνάτιος ο Θοφόρος)

Κανών 9^{ος} των Αγίων Αποστόλων

Περὶ συνεχούς Θείας Κοινωνίας

Πάντας τους εισιόντας πιστούς και των Γραφών ακουόντων, μη παραμένοντας δε τη προσευχή και τη Αγία Μεταλήψει, ω αταξίαν ἐμπιούντας τη Εκκλησία αφορίζεσθαι χρή.

Κανών Ζ' των Αγίων Αποστόλων

Περὶ απαγορεύσεως να συνεορτάζομεν το Ἅγιον Πάσχα μετὰ των αιρετικῶν

Ει τις Επίσκοπος, ἢ Πρεσβύτερος, ἢ Διάκονος, την Αγίαν του Πάσχα ἡμέραν πρό της εαρινῆς ισημερίας μετὰ των Ιουδαίων ἐπιτελέσοι καθαιρείσθω.

Κανών 42 των Αγίων Αποστόλων

Περὶ απαγορεύσεως της μέθης και του χαρτοπαιγνίου

Επίσκοπος, ἢ Πρεσβύτερος, ἢ Διάκονος, κύβοις σχολάζων και μέθαις ἢ παυσάσθω, ἢ καθαιρείσθω.

Κανών 43 των Αγίων Αποστόλων

Υποδιάκονος, ἢ Αναγνώστης, ἢ ψάλτης, τα ὅμοια ποιῶν, ἢ παυσάσθω, ἢ αφορίζέσθω. Ὡσαύτως και λαϊκός.

Κανών 50 Αγίων Αποστόλων

Εί τις Επίσκοπος, ἢ Πρεσβύτερος μη τρία βαπτίσματα μίας μνήσεως ἐπιτελέσοι, ἀλλά Ἐν Βάπτισμα, εις τον θάνατον του Κυρίου διδόμενον καθαιρείσθω. Ου γάρ εἶπεν, ο Κύριος εις τον θάνατόν μου βαπτίσατε, ἀλλά πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα ἔθνη βαπτίζοντες αὐτούς εις το ὄνομα του Πατρός και του Υιού και του Ἁγίου Πνεύματος. (Ματθ. ΚΗ'.19)

Κανών ΝΖ (57) Αγίων Αποστόλων

Ει τις κληρικός χωλόν ἢ κωφόν ἢ τας βάσεις πεπληγμένον χλευάσει αφορίζέσθω ὡσαύτως και λαϊκός.

Κανών 63 Αγίων Αποστόλων

ΠΕΡΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΩΣ ΒΡΩΣΕΩΣ ΑΙΜΑΤΟΣ

Ει τις επίσκοπος ή πρεσβύτερος ή διάκονος ή όλως του καταλόγου του ιερατικού φάγη κρέα εν αίμασι ψυχής αυτού ή θηριάλωτον ή θνησιμαίον καθαιρείσθω. Τούτο γάρ ο νόμος απ' είπεν ει δε λαϊκός αφοριζέσθω. «Αίμα πάσης σαρκός ου φάγεσθε ότι, η ψυχή πάσης σαρκός το αίμα αυτού εστί. Και πας ο εσθίων αυτό εξολοθρευθήσεται». (Λευιτ. ΙΖ'.15)

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Αλλά γάρ και εις τον νέον νόμον του Ευαγγελίου τα τοιαύτα εμποδίζονται να μη τρώγωνται. Συναχθέντες γάρ οι ίδιοι ούτοι Απόστολοι έγγραφαν προς τους εθνικούς τους κατοικούντας εις την Αντιόχειαν, και Συρίαν και Κιλικίαν, ταύτα: «Έδοξε τω Αγίω Πνεύματι και ημίν, μηδέν πλέον επιτίθεσθαι υμίν βάρος πλήν των επάναγκες τούτων. Απέχεσθαι ειδωλοθύτων, και αίματος και πορνείας» (Πράξ. ΙΕ'.28-29) Η αιτία δε, δια την οποίαν εμποδίζονται τα θηριάλωτα, ή ορνεοπάτακτα ζώα, ή θνησιμαία, ή πνικτά είναι.

Κανών ΚΒ της Στ' Οικουμενικής

Τους επί χρήμασι χειροτονουμένους είτε Επισκόπους, ή οιουδήποτε κληρικούς και ου κατά δοκιμασίαν, και του βίου αίρεσιν, καθαιρείσθαι προστάσσομεν. Αλλά και τους χειροτονήσαντας.

Κανών 50 της Στ' Οικουμενικής

Περί απαγορεύσεως του χαρτοπαιγνίου και κύβων

Μηδένα των απάντων είτε λαϊκών είτε κληρικών κυβεύειν από του νυν. Ει δε τις τοιούτο φωραθείη πράττων, ει μεν κληρικός είη καθαιρείσθω, ει δε λαϊκός αφοριζέσθω.

Όρα δε και τον θείον Χρυσόστομον αποδεικνύοντα, ότι το να ξυβεύει τις, και να παίζη παιχνίδια, είναι αίτιον πολλών κακών. «Η περί το κυβεύειν σπουδή βλασφημίας, ζημίας, οργάς, λοιδορίας και μύρια έτερα τούτων δεινότερα πολλάκις ειργάσατο» (Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, λόγος ΙΕ εις τους Ανδριάντας)

Ο δε Μέγας Βασίλειος θεραπεύων εκείνους όπου μεθούν λέγει «η νηστεία την μέθην θεραπευσάτω» ο ψαλμός την αισχράν μελωδίαν επί πάσιν, η ελεημοσύνη εξαγοραζέτω σε από της αμαρτίας.

Ποιοι ιεροί κανόνες απαγορεύουσι τα κινηματογραφικά έργα και θεατρικά τοιαύτα γήπεδα και ορχήσεις αγιογραφικώς

Εξελεξάμην παραρριπτείσθαι εν τω οίκω του Θεού μάλλον, ή οικείν με εν σκηνώμασι αμαρτωλών. (Ψαλμ. 83,12)

Ου προεθέμην πρό οφθαλμών μου πράγμα παράνομον. (Ψαλμός 100,3)

Απόστρεψον τους οφθαλμούς μου του μη ιδείν ματαιότητα, εν τη οδώ σου ζήσον με. (Ψαλμός 118,37)

Κανών 51 της ΣΤ' Οικουμενικής

Καθόλου απαγορεύει η αγία και Οικουμενική Σύνοδος τους λεγομένους μίμους και τα τούτων θέατρα, είτε γεμήν και τα των κυνηγίων θεωρία και τας επισκηνής ορχήσεις επιτελείσθαι, ειδέ τις του παρόντος κανόνος καταφρονήσοι και προς τι εαυτόν των απηγορευμένων τούτων εκδώ εί μεν κληρικός είη καθαιρείσθω, ειδε λαϊκός αφοριζέσθω.

Κανών NB΄ της ΣΤ Οικουμενικής Συνόδου

Περί της λειτουργίας των προηγιασμένων

Εν πάσαις ταις αγίαις τεσσαρακοσταῖς των νηστειῶν ἡμέραις, παρεκτός Σαββάτου και Κυριακῆς και της Αγίας του Ευαγγελισμού ἡμέρας γινέσθω ἡ των προηγιασμένων ιερὰ Λειτουργία.

Κανών 62 της αγίας Στ΄ Οικουμενικής Συνόδου

Περί απαγορεύσεως των καρναβαλικῶν εορτῶν

Τας οὕτω λεγομένας Καλάνδρας, και τα λεγόμενα Βοτά και τα καλούμενα Βρουμάλια, και την εν τη πρώτη του Μαρτίου επιτελουμένην πανήγυριν, καθάπαξ εκ της των πιστῶν πολιτείας περαιοθῆναι βουλόμεθα. Ἀλλά μην και τας των γυναικῶν δημοσίας ορχήσεις, και πολλήν λύμην και βλάβην εμποιῖν δυναμένας. Ἐτι μην και τας ονόματι των παρ' Ἑλλησι ψευδῶς ονομασθέντων θεῶν, ἢ ἐξ ἀνδρῶν, ἢ γυναικῶν, γινομένας ορχήσεις και τελετάς, κατὰ τι ἔθος παλαιόν και ἀλλότριον του των Χριστιανῶν βίου, αποπεμπόμεθα, ορίζοντες, μηδένα ἄνδρα γυναικεῖαν στολήν ἐνδιδύσκεσθαι, ἢ γυναῖκα την ἀνδράσι ἀρμόδιον. Ἀλλά μήτε προσωπεῖα κωμικά, ἢ σατυρικά, ἢ τραγικά υποδύεσθαι. Μήτε το του βδελυκτοῦ Διονύσου ὄνομα την σταφυλὴν ἐκθλίβοντας, ἐν τοῖς ληνοῖς ἐπιβοᾶν μηδέ τον οἶνον ἐν τοῖς πίθοις ἐπιχέοντας, γέλωτα ἐπικινεῖν ἀγνοίας τρόπῳ, ἢ ματαιότητος, τα της δαιμονιώδους πλάνης ἐνεργούντας. Τους οὖν ἀπό του νυν τι των προειρημένων ἐπιτελεῖν ἐγχειρῶντας, ἐν γνῶσει τούτων καθισταμένους, τούτους, εἰ μὲν κληρικοί εἴεν καθαιρεῖσθαι προστάσσομεν, εἰδὲ λαϊκοὶ ἀφορίζεσθαι.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Καλάνδραι ονομάζονται αἱ πρώται ἡμέραι του κάθε μηνός εἰς τας οποίας οἱ Ἕλληνες ἐσυνείθιζον νὰ εορτάζουν, δια νὰ περνοῦν τάχα ὅλον τον μήνα με ευθυμίαν. Καὶ βοτά δε και βρουμάλια, ἐλληνικά ἦτον εορταί. Τα με βοτά, ἦτοι τα βοσκήματα και πρόβατα, εἰς τιμὴν του Θεοῦ του πανός, ὅς τις ἐνομιζέτο ἀπὸ τους Ἕλληνας ὅτι εἶναι ἔφορος των προβάτων και των λοιπῶν ζώων. Τα δε βρουμάλια, εἰς την τιμὴν του Διονύσου. Βρόμιος γάρ ἦτο του Διονύσου ἐπίθετον κοντά εἰς τους Ἕλληνας ἀπὸ τον βρόμον, ὅπου σημαίνει τον ἦχον και τη βροντήν, ονομαζόμενος. Τούτο δε οἱ Ῥωμάνοι βρουμάλιον ὠνόμαζον, ἡγουν τον βρόμον. Καὶ την βρουμάλια πληθυντικῶς. Οποῦ εἶναι το ἴδιον, ὡσάν τα Διονύσια, καθὼς τα ἔλεγαν οἱ Ἕλληνες. Προστάζει λοιπόν ο παρὼν Κανὼν, ὅτι τα τοιαῦτα Ἑλληνικά, ἀλλὰ δη και ἡ κατὰ την 1^η Μαρτίου τελουμένη πανήγυρις, δια την ευκρασίαν τάχα του ἀέρος, νὰ ἀσηκωθῶν ολοτελῶς ἀπὸ την πολιτείαν των Χριστιανῶν. Μήτε χοροὶ ἀπλῶς δημόσιοι γυναικῶν νὰ γίνωνται οὔτε εορταί και χοροὶ ἀπὸ ἄνδρας ἢ γυναῖκας εἰς ὄνομα των Ἑλλήνων ψευδοθεῶν. Ορίζει δε πρὸς τούτοις ὅτι μήτε ἄνδρας νὰ φορῇ γυναικεῖα, οὔτε γυναῖκα ρούχα ἀνδρικά. Ἀλλὰ μήτε νὰ φοροῦν μουτσούνας και προσωπίδας κωμικάς, ἦτοι παραινούσας εἰς γέλωτας, ἢ τραγικάς, ἦτοι παρακινούσας εἰς θρήνους και δάκρυα, ἢ Σατυρικά, ἦτοι ἰδίας των Σατύρων και Βάκχων, οἵτινες εἰς τιμὴν του Διονύσου, ὡς ἐκ στακτικοὶ και δαιμονισμένοι, ἐχόρευον και ὅτι τινὰς νὰ μὴ ἐπικαλῆται το ὄνομα του συγχαμεροῦ Διονύσου (ὅς τις ἐνομιζέτο πῶς ἦτο δοτήρ του οἴνου και ἔφορος), ὅταν πατώντας τα σταφύλια εἰς τους ληνοὺς, μήτε νὰ γελά και νὰ καγχάζῃ, ὅταν βάλλεται ο νέος οἶνος εἰς τα πιθάρια. Λοιπόν ὅποιος ἀπὸ του νυν και εἰς το ἐξῆς, ἀφ' οὗ ἔμαθε περὶ τούτων, ἐν γνῶσει ἐπιχειρήσει νὰ κάμῃ κανένα ἀπὸ τα προρρηθέντα ταῦτα δαιμονιώδη και Ἑλληνικά, εἰ μὲν κληρικός, ἀς καθαίρεται, εἰ δε ΛΑΪΚΟΣ, ἀς ἀφορίζεται.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Σημεῖωσαι ὅτι ὁ Ἅγιος Θεός ἐν τῷ Δευτερονομίῳ (κεφ. ΚΒ΄.5) ἐμποδίζει το νὰ μὴ φορῇ ἡ γυνὴ ἀνδρικά, οὔτε ὁ ἀνὴρ γυναικεῖα. «οὐκ ἔσται σκευὴ ἀνδρός ἐπὶ γυναικί, οὐδέ μὴ ἐνδύσῃτε ἀνὴρ στολήν γυναικεῖαν, ὅτι βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πᾶς ὁ ποιῶν ταῦτα. Ἡ δε ἐν Γάγγρα Σύνοδος οὐδέ δια νομιζομένην ἀσκήσιν συγχωρεῖ νὰ φορῇ γυνὴ ἀνδρικά φορέματα. Ἀναθεματίζει γάρ την τούτο ποιούσης κανόνι ΙΓ, ἀνάγνωθι και τον ΚΔ της παρούσης Συνόδου.

Κανών ΞΣΤ΄ της ΣΤ΄ Οικουμενικής Συνόδου

Περί συνεχούς θείας Κοινωνίας

Από της Αγίας Αναστασίμου Χριστού του Θεού ημέρας μέχρι της Καινής Κυριακής την όλην εβδομάδα εν ταις Αγίαις Εκκλησίαις σχολάζειν δεί απαρείλωτος τους εν ψαλμοίς και ύμνοις, και ωδαίς πνευματικαίς ευφραινομένους εν Χριστώ και εορτάζοντας και τη των θείων Γραφών αναγνώσει προσέχοντας, και των αγίων μυστηρίων κατατρυφώντας. Εσόμεθα γάρ ούτω Χριστώ συνανιστάμενοί τε και συννυούμενοι. Μηδαμώς ούν εν ταις προκειμέναις ημέραις ιπποδρόμια, ή έτερα δημώδης θέα επιτελείσθω.

Κανών ΞΖ΄ της ΣΤ΄ Οικουμενικής Συνόδου

Περί απαγορεύσεως βρώσεως αίματος

Η Θεία Γραφή ενετείλατο «απέχεσθαι αίματος, και πνικτού και πορνείας» (Γένεσις Θ΄.34, Λευϊτ. ΙΖ΄. ΙΗ΄.13, Πράξ. ΙΕ΄.28-29) τοις ούν διά την λίχνον γαστέρα αίμα οιοιδήποτε ζώου τέχνη τινι κατασκευάζουσιν εδώδιμον, και ούτω τούτο εσθίουσι προσφόρως επιτιμώμεν. Ει τις ουν από του νυν αίμα ζώου εσθίειν επιχειρήσοι, οιοιδήποτε τινι τρόπω ει μεν κληρικός είη καθαιρείσθω ει δε λαϊκός αφοριζέσθω.

Κανών 69 της ΣΤ΄ Οικουμενικής Συνόδου

Περί απαγορεύσεως εισόδου εις το ιερόν εις Λαϊκούς

Μη εξέστω τινί των απάντων εν Λαϊκοίς τελούντες, ένδον ιερού εισιέναι θυσιαστηρίου μηδαμώς επί τούτο της Βασιλικής ειργομένης εξουσίας και αυθεντίας, ηνίκα αν βουληθείη προσάξει δώρα τω πλάσαντι κατά την αρχαιοτάτην παράδοσιν. «ότι τα ένδον ώ Βασιλεύ μόνοις εστί τοις ιερέυσι βαστά» (Αμβροσίου Μεδιολάνων)

Κανών 73 της ΣΤ΄ Οικουμενικής Συνόδου

Περί απαγορεύσεως να κατασκευάζωνται Σταυροί επί του εδάφους

Του ζωοποιού Σταυρού δείξαντος ημίν το Σωτήριον, πάσαν σπουδήν ημάς τιθέναι χρή, του τιμήν την αξίαν αποδιδόναι, τω δι' ου σεσώσμεθα του παλαιού παραπτώματος. Όθεν και νώ, και λόγω και αισθήσει την προσκύνησιν αυτώ απονέμοντες, τους εν τω εδάφει του Σταυρού τόπους υπό τινός κατασκευαζομένους εξαφανίζεσθαι παντοίως προστάσσομεν, ως αν μη τη των βαδιζόντων καταπατήσει το της νίκης ημίν τρόπαιον εξυβρίζοιτο. Τους ουν από του νυν του Σταυρού τόπους επί εδάφους κατασκευάζονται ορίζωμεν αφορίζεσθαι.

Κανών ΟΖ της ΣΤ΄. Οικουμενικής Συνόδου

Ότι ου δεί ιερατικούς ή κληρικούς ή ασκητάς εν βαλανείω μετά γυναικός απολούεσθαι μηδέ πάντα ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΝ ΛΑΪΚΟΝ, αύτη πρώτη κατάγνωσις παρά τοις έθνεσιν. Ει δε τις επί τούτω φωραθείη, ει μεν κληρικός είη καθαιρήσθω, ει δε λαϊκός αφοριζέσθω.

Όθεν ακολούθως ουδέ τα παιδιά των χριστιανών πρέπει να συλλούωνται, με τους πατέρας των. (Παράδειγμα ο Χάμ του Νώε, ο οποίος έλαβεν την αράν του πατρός του, διότι είδεν την γύμνωσίν του). (Επίσκοπος Φίλων).

Λέγει ο Άγιος Διάδοχος ο της Φωτικής Επίσκοπος, ότι είναι ανδρείον και σωφρονέστατον πράγμα το να απέχη τινάς από τα λουτρά και μάλιστα εκείνοι που αγαπούν το κάλλος της σωφροσύνης.

Έξω μόνον αν λούεται τινάς δι' ανάγκην ασθενείας.

Περί συνεχούς Εκκλησιασμού

Εν Εκκλησίαις ευλογείτε τον Θεόν. (Ψαλμός 67,27)

Κανών 80 της Στ΄. Οικουμενικής Συνόδου

Ει τις επίσκοπος, ή πρεσβύτερος, ή διάκονος ή των εν τω κλήρω καταλεγομένων, ή λαϊκός μηδεμίαν ανάγκην βαρυτέραν έχει, ή πράγμα δυσχερές, ώστε επιπλείστον απολείπεσθαι της αυτού Εκκλησίας, αλλ' εν πόλει διάγων, τρεις Κυριακάς ημέρας εν τρισίν εβδομάσι μη συνερχοίτο, ει μεν κληρικός είη, καθαιρείσθω, ει δε ΛΑΪΚΟΣ, αποκινείσθω της κοινωνίας.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Ο παρών Κανών διορίζει, όποιος Επίσκοπος, ή πρεσβύτερος ή Διάκονος, ή απλός κληρικός, ή ΛΑΪΚΟΣ μη έχοντας ανάγκην βαρυτέραν ή δυσκολίας, αναγκάζουσιν αυτόν να λείψη από την Εκκλησία του, αλλ' ευρισκόμενος μέσα εις πόλιν τρεις Κυριακάς δεν συνέλθη με τους άλλους πιστούς εις την Εκκλησίαν, ει μεν κληρικός είναι, ας καθαιρείται, ει δε ΛΑΪΚΟΣ ας αφορίζεται. Διότι ένα από τα δύο, ή ο τοιούτος δεν είναι πιστός ή πιστός ών καταφρονεί της κοινής προς Θεόν υμνωδίας και προσευχής.

Κανών Πθ΄. Της Στ΄. Οικουμενικής Συνόδου

Περί απαγορεύσεως να καταλύωμεν πρό του μεσονυκτίου του Μεγάλου Σαββάτου

Του Σωτηρίου πάθους ημέρας εν νηστεία και προσευχή και κατανύξει καρδιάς επιτελούντας χρή τους πιστούς περί μέσας της μετά το μέγα Σάββατον νυκτός ώρας απονησιτίζεσθαι των θείων Ευαγγελιστών Ματθαίου και Λουκά, του μέν δια του οψέ Σάββατον προσρήματα, του δε δια του όρθρου βαθέως, την βραδύτητα της νυκτός υπογράφοντος.

6

Κανών 96 της Στ΄. Οικουμενικής Συνόδου

Ου φθαρείτε την όψιν του πώγωνος υμών. (Λευϊτικόν 10,27)

Εμποδίζει δε ξεχωριστά το να ξυρίζουν τα γένεια των οι ιερωμένοι, λέγων προς τον Μωυσήν να είπη εις τους υιούς του Ααρών, ήτοι εις του ιερείς να μην ξυρίζουν την όψιν του πώγωνος αυτών.

Και φαλάκρωμα ου ξυρησθήσετε την κεφαλήν επί νεκρού και την όψιν του πώγωνος ου ξυρήσονται... (Λευϊτικόν ΚΑ΄.5)

Άγιοι έσονται τω Θεώ αυτών και ου βεβηλώσουσι το όνομα του Θεού αυτών. Αυτοί προσφέρουσι και έσονται άγιοι. (Λευϊτικόν ΚΑ΄.6)

Ου μόνον δε δια τον λόγον τούτον εμπόδισεν αλλά και με γένεια εφάνη ο παλαιός των ημερών εις τον Δανιήλ. Και ο υιός του Θεού με γένεια επολιτεύθη κατά την εν σαρκί παρουσίαν αυτού και οι προπάτορες και πατριάρχαι και προφήται και Απόστολοι μετά γενεών επολιτεύθησαν, ως εκ των παλαιωτάτων εικόνων τούτο δηλούται, εν αίς με γένεια ζωγραφίζονται.

Οι δε άγιοι Απόστολοι προστάζουσι εις Αποστολικάς Διαταγάς Βιβλίον Α΄. κεφάλ. Γ΄. «Χρή δε ουδέ γενείου τρίχα διαφθείρειν και την μορφήν του ανθρώπου παρά φύσιν εξαλάσσειν». «ουκ απομαδαρώσετε» γάρ φησίν ο Νόμος, «τους πώγωνας υμών», (Λευϊτ. ΙΘ΄.27) «ουδέ φθερείτε την όψιν του πώγωνος υμών.»

Ω! και τι αισχρότερον και συχαμερότερον θέαμα να βλέπη τινάς τον Διάδοχον του Πέτρου εν χρώ κουρίαν, ως λέγουσιν οι Έλληνες ωσάν ένα καλόν γαμβρόν, με τούτην την διαφοράν ότι φορεί επιτραχήλιον και ωμοφόριον, και να είναι γυναικοπρόσωπος...!!!

Επειδή ο Επίσκοπος είναι εις τύπον του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και οι ιερείς εις τύπον των Αγίων Αποστόλων πρέπει να είναι ο επίσκοπος, όπως ο Κύριος με τα γένεια του και τα μαλλιά του καθώς και οι ιερείς όπως οι Άγιοι Απόστολοι.

Κανών 100 της Στ΄. Οικουμενικής Συνόδου

Περί απαγορεύσεως να βλέπωμεν ασέμνους εικόνas και να ακούωμεν άσεμνα άσματα «Οι οφθαλμοί σου ορθά βλέπέτωσαν, και πάση φυλακή τήρει σήν καρδίαν» (Παρ. 4,23-25) σοφία διακελεύεται. Τας ουν την όρασιν καταγοητευούσας γραφάς, είτε εν πίναξιν, είτε άλλης πως ανατεθειμέναs, και τον νουν διαφθειρούσας, και κινούσας προς τας των αισχρών ηδονών υπεκαύσεις, ουδαμώς από του νυν οιωδήποτε τρόπω προστάσσομεν εγχαράττεσθαι, ει δε τις τούτο πράττειν, αφορίζεσθαι.

Κανών 92 του Μεγάλου Βασιλείου

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ

Προς γεμήν το αμάρτυτον και άγραφον είναι την συν τω πατρί δοξολογίαν εκείνο λέγομεν, ότι εις μέν μηδέν έτερον έγγραφον, μηδέ τούτω παραδεχθήτω. Ει δε τα πλείστα των μυστικών αγράφως ημίν εμπολιτεύεται, μετά πολλών ετέρων και τούτο καταδεξόμεθα. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ δε οίμαι και το της αγράφοιs παραδόσειs παραμένειν. «Επαινώ γάρ φησίν υμάs, ότι πάντα μου μέμνησθε και καθώς παρέδωκα υμίν τας παραδόσεις κατέχετε» (Α΄ Κορινθ. ΙΑ΄.2) «και το κρατείτε τας παραδόσεις αs παρελάβετε, είτε διά λόγον είτε δι΄ επιστολής». (Β΄ Θεσσαλ. Β΄.15) ών μάλιστα μία εστί και η παρούσα αύτη, ήν εξ αρχής διαταξάμενοι παραδιδόντες της εφεξής συμπροϊούσης αεί τω χρόνω της χρήσεωs, δια μακράs συνηθείας ταιs εκκλησίαιs εγκατερρίζωσαν. Αρ΄ ούν εις τους εν δικαστηρίω της δια των εγγράφων αποδείξεωs απορούντες μαρτύρων ημίν πλήθος παρεστησάμεθα, ουκ αν της αφιείσης παρ΄ υμών ψήφου ετύχομεν; Εγέμεν ούτως οίμαι «Επί στόματος γάρ δύο και τριών μαρτύρων σταθήσεται πάν ρήμα». (Δευτερ. 12,6) Ει δε και το πολύν χρόνον πρό ημών όνια εναργής, υμίν επιδείκνυμεν, ουκ αν εδόξαμεν υμίν εικότα λέγειν, μη είναι καθ΄ υμών την δίκην εισαγωγήμον ταύτην; Δυσωποητικά γάρ πως τα παλαιά των δογμάτων οιωνεί πολιά τινί τη αρχαιότητι το αιδέσιμον έχοντα.

Κανών 20 της εν Γάγγρα τοπικής Συνόδου

Εί τις αιτιώτο, υπερηφάνω διαθέσει κεχρημένος και βδελυσσόμενος τας συνάξεις των Μαρτύρων, ή τας εν αυταίs γινομέναιs λειτουργίας, και τας μνήμαs αυτών ανάθεμα έστω.

Δίδαγμα: πρέπει να εκκλησιαζώμεθα συνεχώς.

Κανών 17 της εν Καρθαγένη Συνόδου

Όστε τα τέκνα των ιερέων θεωρία κοσμικά μη εκτελείν μηδέ θεωρείν. Τούτο δε και πάσι τοιs Χριστιανοίs αεί κενήρुकται, ώστε όπου βλασφημίας εισί μη προσιέναι.

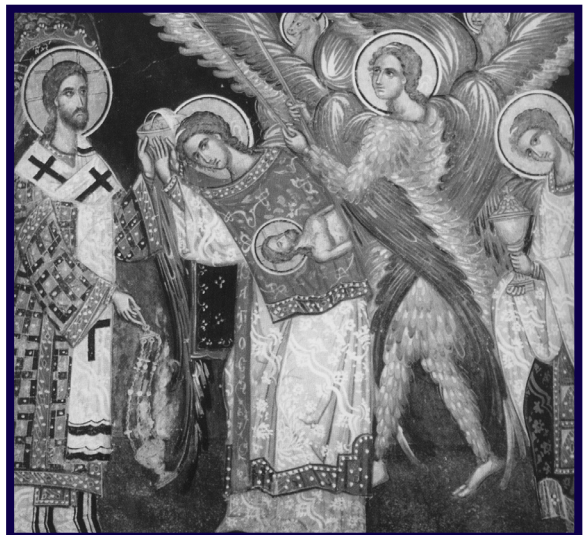
Δίδαγμα: Εκ των ανωτέρω διδασκόμεθα ότι πρέπει να έχωμεν τελεία αποχήν από κινηματογράφουs θέστρα και γήπεδα, καθ΄ ότι είναι σκηνώματα αμαρτωλών.

Κανών ΚΘ΄. Της εν Λαοδικεία Συνόδου

Περί αργίας της Αγίας Κυριακής

Ότι ου δει χριστιανοίs Ιουδαΐζειν και εν τω Σαββάτω σχολάζειν, αλλά εργάζεσθαι αυτούs εν αυτή, την δε Κυριακήν προτιμώντες, είγε δύναιτο, σχολάζειν ως χριστιανοί, ειδέ υφεθείεν Ιουδαϊστί έσωσαν ανάθεμα παρά Χριστώ.

Ο Νικηφόρος ο ομολογητής λέγει εις τον Α΄ τόμον της συλλογής των συνοδικών σελ. 998, ότι δεν πρέπει να οδοιπορή τινάs εν Κυριακή χωρίς ανάγκην και βίαν. (Νικηφόρος ομολογητής)

Ἐκαστος ἡμῶν σαββατιζέσθω πνευματικῶς, μελέτη νόμου, χαίρων οὐ σώματος ανέσει, οὐκ ὀρχήσῃ καὶ κρότοις, νουν οὐκ ἔχουν». (Ιγνάτιος ὁ Θεοφόρος, ἐπιστολὴ πρὸς Μαγνησίον)

Εορτὴ οὐδὲν ἕτερον ἐστὶ ἀλλ' ευφροσύνη πνευματικὴ. (Ιωάννης Χρυσόστομος)

Ὁ δε ἅγιος Ἀμβρόσιος, λέγει «ὅτι τὰς ἡμέρας τῆς ἀργίας δὲν πρέπει νὰ τὰς κάμνωμεν εορτὰς λαγνείας».

Οὐδέ ἐν ταῖς Κυριακαῖς ἡμέραις ἐπιτρέπομεν ὑμῖν ἄσεμνόν τι ἢ φθέγγεσθαι ἢ πράττειν λέγει γάρ ἡ γραφή «Δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ καὶ ἀγαλλιάσθε αὐτῷ ἐν τρόμῳ» καὶ τὰς ἀγαλλιάσεις ἡμῶν μετὰ φόβου καὶ τρόμου γένεσθαι χρή. (Ἀποστολικά Διαταγαί)

Κανὼν 50 Ν' τῆς ἐν Λαοδικεῖα Συνόδου

ΠΕΡΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΩΣ ΝΑ ΚΑΤΑΛΥΩΜΕΝ ΕΛΑΙΟΝ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ

Ὅτι οὐ δεῖ ἐν Τεσσαρακοστῇ τῇ ὑστέρᾳ εβδομάδι τὴν Πέμπτην λύειν, καὶ ὅλην τὴν τεσσαρακοστὴν ἀτιμάζειν, ἀλλὰ δεῖ πᾶσαν τὴν Τεσσαρακοστὴν νηστεύειν ξηροφαγούντες. (Καὶ Κανὼν ΚΘ'. Τῆς Στ'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου)

Κανὼν 52 τῆς ἐν Λαοδικεῖα Συνόδου

Ὅτι οὐ δεῖ ἐν Τεσσαρακοστῇ γάμους ἢ γενέθλια ἐπιτελεῖν.

Κανὼν ΜΕ' (45) τοῦ Μεγάλου Βασιλείου

Εάν τις ὄνομα λαβὼν τοῦ χριστιανισμοῦ ἐνυβρίξῃ τὸν Χριστόν, οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ ἀπὸ τῆς προσηγορίας.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εάν δε κάποιος ὀνομάζεται μὲν Χριστιανός, παραβαίνει δὲ τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ, οὗτος υβρίζει μετὰ τὴν παράβασιν ταύτην τὸν ἴδον τὸν Χριστόν καὶ κανένα ὄφελος οἱ ἐπαγγελόμενοι Χριστοῦ εἶναι οὐκ ἐξ ὧν λέγουσι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν πράττουσι γνωρίζονται. (Ιγνάτιος ὁ Θεοφόρος)

Οὕτω λαμβάνω τὸ φῶς ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων. (Ματθ. '16)

Ὅτι εἶναι ἴδιον τοῦ χριστιανοῦ, τὸ «καθαίρεσθαι μὲν ἀπὸ παντός μολυσμοῦ σαρκός καὶ πνεύματος ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ ἐπιτελεῖν δὲ ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ ἀγάπῃ Χριστοῦ» καὶ χριστιανός κατὰ τὸν Παῦλον εἶναι τὸ σῶμα διὰ Χριστόν σταυρώσας σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις.

Κανών 52 Αγίων Αποστόλων

Περί εξομολογήσεως

Ει τις Επίσκοπος, ή πρεσβύτερος, τον επιστρέφοντα από αμαρτίας ου προσδέχεται αλλ' αποβάλλεται καθαιρείσθω. Ότι λυπεί τον Χριστόν τον ειπόντα: «Χαρά γίνεται εν ουρανώ επί ενί αμαρτωλώ μετανοούντι».

Κανών Α΄ των Αποστόλων

Περί χειροτονίας Επισκόπων

Επίσκοπος χειροτονείσθω υπό Επισκόπων δύο ή τριών.

Κανών Β΄ των Αποστόλων

Περί χειροτονίας πρεσβυτέρων.

Πρεσβύτερος υπό ενός Επισκόπου χειροτονείσθω, και διάκονος και οι λοιποί κληρικοί. Χείρας ταχέως μηδενί επιτίθει μηδέ κοινώνει αμαρτίας αλλοτρίαις. (Α΄ Τιμοθ. Ε΄.22)

ΚΑΝΩΝ ΜΗ της Λαοδικεία Συνόδου

Ότι δει τους φωτιζομένους μετά το Βάπτισμα, χρίεσθαι χρίσματι επουρανίω και μετόχους είναι της Βασιλείας Χριστού.

ΚΑΝΩΝ Ζ της Λαοδικεία Συνόδου

... είτε πιστούς τους παρ' εκείνοις, μη προσδέχεσθαι, πρίν αναθεματίσωσι πάσαν αίρεσιν, εξαιρέτως δε εν ή κατείχοντο, και τότε λοιπόν τους λεγομένους παρ' αυτοίς πιστούς, εκμανθάνοντας τα της πίστεως σύμβολα, χρισθέντες τε τω αγίω Χρίσματι, ούτω κοινωνείν των Αγίων Μυστηρίων. Κανών Ζ΄. της Β΄ Οικουμενικής Συνόδου.

ΚΑΝΩΝ ΛΕ΄. ΙΩΑΝΝΟΥ ΝΗΣΤΕΥΤΟΥ

Ο μετά την θείαν εμέσας μετάληψιν 40 ημέρας της κοινωνίας της θείας αφίσταται τον 50 άδων ψαλμόν καθ' εκάστην και μετανοίας ποδών 50 κάν οπωσδήποτε τούτο συμβή. Εί γάρ και μη τέως αφορμήν αυτός οίεται δούναι, αλλαγή δι' ετέρα τινά ίδια πταίσματα πάντως παρεχωρήθη.

ΚΑΝΩΝ 30 ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Ει τις Επίσκοπος κοσμικούς άρχουσι χρησάμενος δι' αυτών εγκρατής Εκκλησίας γένοιτο καθαιρείσθω, και αφοριζέσθω. Και οι κοινωνούντες αυτώ πάντες.

ΚΑΝΩΝ 61 ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Ει τις κατηγορία γένηται κατά πιστού, πορνείας, ή μοιχείας, ή άλλης τινός απηγορευμένης Πράξεως, και ελεγθείη, εις κληρικόν μη προαγέσθω.

ΠΕΡΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΩΣ ΝΑ ΣΥΝΕΟΡΤΑΖΩΜΕΝ ΜΕ ΤΑ ΑΙΡΕΤΙΚΩΝ

Ὅτι ου δει παρά των Ιουδαίων ή αιρετικών τα πεμπόμενα εορταστικοί λαμβάνειν, μηδέ συνεορτάζειν αυτοίς.

Ερμηνεία

Δεν πρέπει κατά τον κανόνα τούτον να λαμβάνη τινάς ορθόδοξος, τα δώρα όπου στέλλουσιν εις αυτούς οι Ιουδαίοι και αιρετικοί, όταν έχουν τας εορτάς των, αλλ' ούτε να συνεορτάζουν όλως αυτοίς όρα και 45 70 Αγίων Αποστόλων.

ΚΑΝΩΝ 72 των Αγίων Αποστόλων

Περί απαγορεύσεως να πέρνωμεν έλαιον και κηρίον από την Εκκλησίαν

Ει τις κληρικός, ή Λαϊκός από της Αγίας Εκκλησίας αφέληται κηρόν, ή έλαιον αφοριζέσθω και επίπεμτος προστιθέτω μεθ' ού έλαβεν.

ΚΑΝΩΝ 69 των Αγίων Αποστόλων

Ει τις Επίσκοπος ή πρεσβύτερος, ή Διάκονος, ή Υποδιάκονος, ή Αναγνώστης, ή ψάλτης την Αγίαν Τεσσαρακοστήν ου νηστεύει, ή Τετράδα και Παρασκευή, καθαιρείσθω. Εκτός ειμή δι' ασθένειαν σωματικήν εμποδίζοντο. Εάν δε λαϊκός ή αφοριζέσθω.

ΠΕΡΙ ΔΟΓΜΑΤΟΣ

Η λέξις δόγμα (εκ του δοκέω) σημαίνει δοξασίαν, διδασκαλίαν, διάταξιν, απόφασιν. Εν τη εννοία της διδασκαλίας και της αποφάσεως γίνεται χρήσις της λέξεως δόγμα ως προς την Χριστιανικήν θρησκείαν εν τη Αγία Γραφή ότε λέγεται π.χ. ότι ο Χριστός τον νόμον των εντολών της Π.Δ. «εν δόγματι κατήργησεν» (Εφεσίου Β'.15) ωσαύτως δε και αι αποφάσεις της εν τη Ιερουσαλήμ συγκροτηθείσης Αποστολικής Συνόδου καλούνται εν τω πρωτωτύπω δόγματα (Πράξ. Ιστ'.4) «Δει γάρ και αιρέσεις εν υμίν είναι, ίνα οι δόκιμοι φανεροί γένωνται εν υμίν». (Α' Κορινθ. ΙΑ'.19)

